

ZIEMIA MICHAŁOWSKA

MIEJSKI MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

ISSN 1425-7718

BRODNICA luty 2013, nr 2 (283)

Cena 0 zł

INWESTYCJE. Przy ul. Sikorskiego, w rejonie ul. Ustronie i ul. Wąskiej powstanie Podstrefa Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Inwestorzy już są

Brodnicy rajcy na nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej, która odbyła się na początku lutego podjęli uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie na terenie miasta „Podstrefy Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej z siedzibą w Sopocie”. Ma ona liczyć docelowo ponad 30 ha terenu.

Utworzenie takiej strefy w Brodnicy ma wpłynąć korzystnie na rozwój przedsiębiorczości w mieście, napływ kapitału, powstanie nowych miejsc pracy i rozwój gospodarczy Brodnicy. Tereny włączane do specjalnych stref ekonomicznych cieszą się zdecydowanie większą popularnością wśród inwestorów, bowiem mogą oni korzystać z systemu zwolnień podatkowych, pomocy publicznej na wspieranie nowych przedsięwzięć i tworzenie nowych miejsc pracy.

- Liczę, że utworzenie takiej podstrefy również w

naszym mieście zaowocuje napływem inwestorów – mówi burmistrz Jarosław Radacz. - Zainteresowanie podstrefą już jest, bo mamy pierwszą firmę, która chce w niej się ulokować.

Nieruchomości, na których proponowane jest utworzenie podstrefy Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej stanowią własność miasta. Położone są one przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego (11,0948 ha) oraz w rejonie ul. Ustronie i ul. Wąskiej (11,9351 ha). Objęte są aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego i przeznaczone pod działalność gospodarczą.

- Na wniosek SENI, spółki z o.o., objęliśmy podstrefą również tereny, na którym mieści się aktualnie ten zakład – mówi burmistrz. - SENI zamierza także kupić od prywatnego właściciela teren przylegający do firmy i rozbudowywać na nim dalej zakład. Jest to teren

położony przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego.

Znany dobrze brodniczanom zakład planuje od momentu uzyskania pozwolenia na prowadzenie działalności na terenie podstrefy wybudować nowe hale, potrzebną infrastrukturę i uruchomić dwie linie produkcyjne.

- Mamy nadzieję zakończyć całą inwestycję w ciągu 18 miesięcy – mówi Stanisław Kwiatkowski, prezes zarządu SENI. - Ta rozbudowa firmy pozwoli nam zatrudnić dodatkowo minimum 30 osób. Teraz czekamy tylko na decyzję Rady Ministrów w tej sprawie.

Utworzenie w Brodnicy Podstrefy Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej to nie jedyne działania miasta na rzecz pozyskiwania inwestorów. Na str. 3 piszemy o planach związanych z Brodnickim Parkiem Przemysłowym na Ustroniu z siedzibą w Sopocie.

(rwi)

Od stycznia br. powstaje strategia rozwoju Brodnicy do 2020 roku

- Opracowana diagnoza pokazuje, że nasze miasto jest silnym ośrodkiem gospodarczym województwa – mówi wiceburmistrz Krzysztof Hekert. - Jesteśmy na czwartym miejscu w województwie, jeżeli chodzi o produkcję przemysłową na głowę mieszkańca, oczywiście wyliczając główne 4 miasta województwa.

Szczegóły str. 3

Esplanada, Bristol, Grand Cafe, Strzelnica, Pomorzanka, „U Zwirnera”, Adria, to tylko niektóre nazwy dawnych i zapomnianych już brodnickich restauracji, barów i kawiarni.

O przedwojennej gastronomii str. 10

Komendant wojewódzkiej policji pożegnał odchodzącego na emeryturę komendanta powiatowego w Brodnicy insp. Andrzeja Rogalskiego, a na jego miejsce powołał dotychczasowego zastępcę, podinspektora Mariusza Lewandowskiego.

Czytaj str. 2

Czytaj str. 12

Fot. Paweł Stanny

PRZYRODA I EKOLOGIA. Żeby posłuchać klekotu bociana nie trzeba wyjeżdżać z miasta

Żabi koncert w zabytkowym spichrzu

W Brodnicy otwarto Centrum Edukacji Ekologicznej. Siedziba mieści się na drugim i trzecim piętrze spichrza przy ul. Jakuba, w którym swoją siedzibę ma brodnickie muzeum. To właśnie ta instytucja będzie Centrum prowadzić.

Uroczyste otwarcie Centrum Edukacji Ekologicznej miało miejsce 22 lutego. Placówka została wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, między innymi cztery kioski informacyjne z zainstalowanymi programami edukacyjnymi. Programy te m.in. ilustrują bogactwo gatunków flory, fauny i środowiska przyrodniczego naszego regionu.

- Po wybraniu na dotykowym ekranie ikony, np. „płazy”, wyświetla się folder, pokazujący wszystkie gatunki płazów, które występują na naszym terenie – mówi Marian Marciniak, dyr. Mu-

zeum w Brodnicy. - Każdy z gatunków jest opisany i zilustrowany, a tam, gdzie to jest możliwe dołączone zostały dźwięki wydawane przez dane zwierzę. Bez problemu korzystać z takich kiosków mogą nawet najmłodszy miłośnicy przyrody.

Atrakcją Centrum są z pewnością dwa olbrzymie akwaria, pokazujące środowiska oraz ryby jeziorne i rzeczne. Możemy więc zobaczyć dokładnie, jak wyglądają np. jesiort, okoń, sandacz lub węgorz. Muzealną ekspozycję przyrodniczą tworzy również ponad 100 okazów wypchanych zwierząt, żyjących w różnych środowiskach przyrodniczych na Pojezierzu Brodnickim. W nowoczesnych gablotach umieszczono modele roślin i grzybów oraz skamieliny pochodzące z naszych terenów. Odwiedzający placówkę mogą obejrzeć filmy przyrodnicze, a młodzież szkolna uczestni-

czyć w zajęciach z przyrody na podstawie opracowanych scenariuszy lekcji.

Grupy zorganizowane oprowadzać będzie po CEE (po wcześniejszym ich zgłoszeniu) pracujący w muzeum przyrodnik. Placówka dla zwiedzających otwarta będzie we wtorki, środy, czwartki i piątki w godz. 10-14. W sezonie wakacyjnym czas otwarcia placówki zostanie wydłużony. Wstęp do CEE jest bezpłatny.

Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w XVII-wiecznym spichrzu - siedzibie Muzeum w Brodnicy, możliwe było dzięki dofinansowaniu unijnemu, które miasto otrzymało z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Całkowita wartość projektu wynosi około 390 tys. zł, a unijna pomoc to ponad 271 tys. zł.

(rwi)

POLICJA. Inspektor Andrzej Rogalski zakończył służbę w policji

Zmiana komendanta powiatowego policji

Po 35 latach służby odszedł na emeryturę komendant Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy, inspektor Andrzej Rogalski. Uroczystość pożegnania odbyła się w Pałacu Anny Wazówny i w siedzibie policji.

Inspektor Andrzej Rogalski pracował w Brodnicy przez 14 lat. Jako komendant pełnił swą powinność wzorowo, zdobywając zaufanie władz miasta i powiatu oraz duży szacunek wśród swoich podkomendnych. Pracę w policji rozpoczął w 1978 roku w ówczesnej Komendzie Wojewódzkiej we Włocławku. W 1999 roku pracował krótko jako zastępca naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

W lipcu 1999 roku objął funkcję komendanta powiatowego policji w Brodnicy. W związku z zakończeniem służby w policji inspektor Andrzej Rogalski zaprosił do Pałacu Anny Wazówny osoby, z którymi często współpracował. Znaleźli się wśród nich przedstawiciele władz powiatowych, samorządowych, poseł na sejm RP Zbigniew Sosnowski, dyrektorzy szkół, urzędów, znajomi, koledzy, przyjaciele, przedstawiciele straży, wojska, policjanci, pra-

Zmiana warty w brodnickiej policji. Odchodzący komendant insp. Andrzej Rogalski (z prawej) obok swego następcy, podinspektora Mariusza Lewandowskiego.

cownicy cywilni policji, komendanci miejscy i powiatowi z sąsiednich jednostek policji.

Zgromadzonym na sali gościom serdecznie podziękował za wieloletnią współpracę. Okres swojej służby dla bezpieczeństwa mieszkańców powiatu brodnickiego odchodzący komendant uznał za bardzo twórczy. Wyraził też swoją wdzięczność za serdeczność i życzliwość z jaką się spotkał w czasie sprawowania funkcji szefa brodnickiej policji. Jak podkreślił insp. Andrzej Rogalski, dzięki pomocy zebranych na sali osób, udało się wykonać

wiele trudnych, wymagających poświęcenia zadań. Lata służby poświęcone powiatowi brodnickiemu były najważniejszym okresem w życiu zawodowym i osobistym komendanta.

Podczas ceremonii komendant wojewódzki insp. Wojciech Ołdyski podkreślił wysoce humanitarną postawę Andrzeja Rogalskiego w służbie policyjnej, zaznaczając też, że jego pracę jako komendanta cechowała służebność wobec społeczeństwa, a nie służalczość.

Tekst i zdjęcie: Paweł Stanny

Wolał mundur niebieski od zielonego

Nowy komendant powiatowej policji w Brodnicy, podinspektor Mariusz Lewandowski w policji pracuje od 25 lat. Mundur policjanta włożył w 1988 roku, gdy w zamian za służbę wojskową, trafił do oddziałów prewencji, najpierw w Gdańsku, później w Toruniu i Krakowie. W 1990 roku, po dwóch przeprowadzonych latach, wrócił jako sierżant w rodzinne strony, gdzie rozpoczął służbę w Rewirze Ruchu Drogowego w Wąbrzeźnie.

Od 1997 roku przez kolejne trzy lata uczył się w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, po ukończeniu której, wrócił do macierzystej jednostki jako oficer policji. Tam objął już kierownicze stanowisko i przez 2 lata miał "pod sobą" policjantów ruchu drogowego. W 2003 roku, podinspektor Mariusz Lewandowski, został mianowany na naczelnika Wydziału Prewencji, którego funkcję sprawował przez 3 lata.

Przez kwartał pełnił również funkcję komendanta powiatowego policji w Wąbrzeźnie, po czym trafił do komendy

Komendant Mariusz Lewandowski

województwie w Bydgoszczy. Tam przez rok czasu, był dyżurnym KWP i w marcu 2007 roku objął stanowisko I-ego z-cy komendanta powiatowego policji w Brodnicy. Cała jego dotychczasowa kariera, wiązała się z prewencją. Komendant Lewandowski ma 45 lat. Od 4 lat na stałe związany jest z Brodnicą, gdzie mieszka wraz z małżonką.

Tekst i zdjęcie: Paweł Stanny

(Na podstawie informacji oficera prasowego KPP w Brodnicy mł. asp. Agnieszki Łukaszewskiej)

Zapiski reporterskie

Jak założyć firmę

W ramach nowej inicjatywy społecznej powstał poradnik on-line dla osób bezrobotnych, które pragną założyć własną działalność gospodarczą. W poradniku prezentowane są darmowe informacje dotyczące zakładania i prowadzenia spółek, o rodzajach opodatkowania, oraz znajduje się wiele innych przydatnych wiadomości. Informacje te ułatwią osobom bezrobotnym w dotarciu do rzetelnej i wartościowej wiedzy. Link do strony internetowej portalu <http://www.biznesowy-poradnik.pl>

Zbiórka żywności

W dniach 1, 2, 15 i 16 marca br. organizuje ją Zarząd Oddziału Rejonowego PCK w Brodnicy. Żywność zbierana będzie w sklepach sieci „Marek”, „Biedronka”, „Alf”, „Netto”, „Intermarche”, „Polomarket”, „Kauffland” i „Lidl”, w ramach akcji „Czerwonołaska Wielkanoc 2013”. Zebrana żywność zostanie przekazana w formie paczek świątecznych uczniom z najuboższych rodzin wytypowanych przez dyrekcję szkół, pedagogów szkolnych przy współdziałaniu nauczycieli – opiekunów Szkolnych Kół PCK z terenu miasta Brodnicy.

FOLKLOR. Kolejna wielka sława przed publicznością

A to był Śląsk właśnie

Zespół zachwycał tańcem i pięknymi strojami oraz mistrzowskim wykonaniem piosenek

Publiczność oglądała i słuchała z dużym zacięciem

Ponad tysiąc osób obejrzało tegoroczny koncert noworoczny pod honorowym patronatem burmistrza Brodnicy. Widzowie oglądali mogli legendarny Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Przygotowując się do organizacji tegorocznej imprezy noworocznej, impresariat Brodnickiego Domu Kultury miał do wyboru kilka ofert. Rozważano m.in. zaprezentowanie widowiska pt. „Skrzypki na dachu”. Kusily też oferty teatru Buffo. Nie były to oferty tanie. Ostatecznie, dzięki wsparciu sponsorów, zaproszono do Brodnicy Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, nawiązując w pewien sposób do występu również sławnego i popularnego „Mazowsza”, które prezentowało się przed kilkoma laty w Brodnicy. Śląsk przyjechał z programem pt. „A to Polska właśnie” i ponad stuosobowym składem artystycznym.

Dwugodzinny koncert wypełniły sceniczne prezentacje pieśni i tańców ludowych z udziałem solistów, chóru, baletu i orkiestry. Przeważającą część programu stanowiły kompozycje lub opracowania muzyczne Stanisława Hładyny oraz układy choreograficzne Elwiry Kamińskiej. W programie znalazły się tak popularne piosenki jak: „Karolinka”, „Sza dzieweczka”, „Hej te nasze góry”, „Helokanie”, „Ondraszek” i „Starzyk” oraz opracowania muzyczne do tańców: „Krakowiak”, „Polonez” i „Tańce górali podhalańskich”.

Tekst i zdjęcia: Paweł Stanny

Krwi wciąż potrzeba

Od 1 września ub. roku trwa X Edycja Ogólnopolskiego Turnieju w Honorowym Krwiodawstwie pn. „Młoda Krew Ratuje Życie” dla szkół ponadgimnazjalnych, w którym udział biorą cztery brodnickie szkoły. Na półmetku kolejność jest następująca: ZSZ - 75.690 litrów krwi, I LO - 45.450 l krwi, ZSR - 16.450 l krwi, III LO 9.000 l krwi.

Notował: (sta)

Zaginął 17-letni Bartosz Studnik z Brodnicy

17-latek wyszedł 21 lutego około godz. 14 z miejsca swojego zamieszkania, przy ulicy Kamionka 15. Po wyjściu z domu, chłopak oddalił się w nieznanym kierunku i do chwili obecnej nie powrócił i nie nawiązał kontaktu z rodziną.

Rysopis: Wzrost 180 cm, ok. 70 kg wagi, szczupłej budowy ciała, włosy długie do ramion, faliste, koloru brązowego, twarz pociągła, uszy przylegające, nos orli, uzębienie pełne, znaków szczególnych brak.

Ubrany był: spodnie granatowe, buty czarne adidas, kurtka czarna, siwa bluza z kapturem.

Osoby, które widziały, w którym kierunku oddalił się Bartosz, jak również te osoby, które znają miejsce jego pobytu proszone są o pilny kontakt z najbliższą jednostką Policji pod numerami tel. 112 lub 997.

PLANOWANIE. Od stycznia br. powstaje strategia rozwoju Brodnicy do 2020 roku

Dokument ważny dla przyszłości miasta

Fot. Paweł Stanny

Rozpoczęły się prace nad strategią rozwoju Brodnicy do 2020 roku

Aktualnie obowiązująca strategia rozwoju miasta Brodnicy na lata 2006-2013 powoli odchodzi do przeszłości. Nadszedł więc czas na stworzenie nowego dokumentu, który wytyczy cele i kierunki rozwoju miasta na kolejnych 7 lat. W styczniu br. rozpoczęły się prace nad „Strategią rozwoju miasta Brodnicy na lata 2013-2020”.

W styczniowym spotkaniu inaugurującym prace nad

tak ważnym dla miasta dokumentem udział wzięły osoby powołane przez burmistrza do zespołów tematycznych, które będą tworzyć strategię. Na sali sesyjnej w Urzędzie Miejskim można było zobaczyć radnych, dyrektorów wydziałów i kierowników biur z magistratu, dyrektorów miejskich szkół, placówek kultury, prezesów spółek oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Przedstawiciele Urzędu Mi-

sta zaprezentowali narzędzia, którymi będą się posługiwać zespoły robocze pracujące przy sporządzeniu dokumentu. Nowa strategia powinna być gotowa do końca maja 2013 roku.

Zespoły robocze zajmą się takimi tematami jak: infrastruktura techniczna, aktywność gospodarcza i przedsiębiorczość, ochrona środowiska, bezpieczeństwo publiczne, oświata,

mistrz Brodnicy. – Nasza strategia musi być także spójna ze strategią województwa, która aktualnie również powstaje.

Osoby zaangażowane w tworzenie strategii przystępują do pracy w oparciu o sporządzoną diagnozę miasta. Analiza społeczno-gospodarcza Brodnicy jest dokumentem bazowym. Dostarcza kompleksowej wiedzy na temat sytuacji miasta oraz trendów rozwo-

jest silnym ośrodkiem gospodarczym województwa – mówi wiceburmistrz Krzysztof Hekert. – Jesteśmy na czwartym miejscu w województwie, jeżeli chodzi o produkcję przemysłową na głowę mieszkańca, oczywiście wyłączając główne 4 miasta województwa.

Przed zespołem tworzącym strategię sporo pracy i odpowiedzialności, bo będzie ona najważniejszym dokumentem planistycznym,

wychowanie i sport, kultura, turystyka i promocja miasta, polityka społeczna, ochrona zdrowia i rodziny oraz budżet i finanse miasta.

– Musimy wpisać potrzeby rozwojowe Brodnicy w zasady finansowania zadań ze środków unijnych w nowej perspektywie – mówi Krzysztof Hekert, wicebur-

mi. Jest oparta na analizie danych statystycznych, wynikach wybranych badań socjologicznych i ekonomicznych dotyczących Brodnicy. Na jej podstawie można powiedzieć, jak wypadła Brodnica na tle powiatu i całego województwa.

– Opracowana diagnoza pokazuje, że nasze miasto

który odpowie na pytania dotyczące głównych celów modernizacyjnych. Pozwoli też na ustalenie kierunków inwestowania europejskich środków pomocowych w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej.

(rwi)

INWESTYCJE. Za ponad 6 mln zł na 10 hektarach powstanie ma Brodnicki Park Przemysłowy

Ożywienie dla gospodarki miasta

Miasto planuje na Ustroniu utworzyć Brodnicki Park Przemysłowy. Pieniądze na to zadanie będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz z budżetu miasta.

Marszałek województwa ogłosił w lutym konkurs na działanie pod nazwą „Kompleksowe uzbrojenie terenów pod inwestycje”, w który wpisuje się zaplanowana przez miasto inwestycja.

– Przedmiotem naszego projektu jest uzbrojenie obszaru o powierzchni ok. 10 ha, który znajduje się w południowej części miasta, na Ustroniu – mówi burmistrz Jarosław Radacz. Chcemy tam utworzyć Brodnicki Park Przemysłowy „Ustronie”. Będzie on położony w sąsiedztwie wybudowanej przy wsparciu środków unijnych tzw. obwodnicy miasta, czyli trasy przemysłowej aktywizującej tereny inwestycyjne naszego miasta. W sąsiedztwie planowanej przez nas inwestycji znajduje się wysypisko śmieci i oczyszczalnia ścieków. W związku z tym teren, który chcemy objąć projektem jest już dobrze skomunikowany z drogą krajową nr 15 (ok. 4,5 km) prowadzącą w kierunku Torunia i Ostródy. Obwodnica zapewni również bezpośrednie

Fot. Paweł Stanny

W Wydziale Zarządzania Przeźrenia Środowiskiem i Infrastruktura Miejską Urzędu Miejskiego w Brodnicy trwa przygotowywanie niezbędnej dokumentacji.

połączenie z drogą wojewódzką 560 od Rypina, Sierpca i Bielska.

Brodnicki Park Przemysłowy tworzyć będą tereny przeznaczone pod

działalność produkcyjną, składową, magazynową oraz handlową i usługową. W ramach rozwiązań urbanistycznych przewidziano podzielenie terenu na działki inwestycyjne. Nastąpi również skomunikowanie drogowe i piesze działek inwestycyjnych. Natomiast skomunikowanie terenów inwestycyjnych z włączeniem ich do ruchu lokalnego poprzez przebudowę gruntowej drogi dojazdowej umożliwiła skomunikowanie z osiedlem „Ustronie”.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje budowę: dróg, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, kanalizacji teletechnicznej, sieci gazowej oraz zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Budowa infrastruktury technicznej umożliwi pozyskanie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych dotychczas niezagospodarowanych.

Na uzbrojonych terenach działalność będzie mogło prowadzić do celowo 10 przedsiębiorstw. Przybędzie więc nowych miejsc pracy. Brodnicki Park Przemysłowy „Ustronie” ma być przestrzenią inwestycyjną sprzyjającą rozwojowi przedsiębiorczości w warunkach przyjaznych środowisku. Całkowity koszt realizacji zadania wyniesie około 6.200.000 zł. Wysokość dofinansowania wyniesie 85 procent wartości projektu.

(rwi)

KONKURS. Finansowe wsparcie na organizację imprez oraz szkolenie dzieci, młodzieży i seniorów

Pieniądze na sport rozdzielone

W magistracie rozstrzygnięto konkurs ofert na realizację zadań w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w Brodnicy, w roku 2013. W tegorocznym budżecie miasta zagwarantowano na takie działania w sumie 600.000 złotych.

Na konkurs wpłynęło 27 ofert konkursowych. Komisja odrzuciła ze względów formalnych jedną ofertę. W gronie organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację na organizowanie imprez sportowych o zasięgu narodowym lub ogólnokrajowym oraz zasięgu lokalnym znalazły się: Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Brodnicy (2100 zł), Uczniowski Klub Sportowy „OSiR” (2500 zł), Liga Obrony Kraju - Organizacja Powiatowa w Brodnicy (7500 zł), Automobilklub Toruński - Delegatura w Brodnicy (3.500 zł), Brodnickie Towarzystwo Żeglarskie „Pojezierze” (5000 zł), Międzyszkolny Klub Sportowy (6.300 zł), Stowarzyszenie OMEGA (10.100 zł). Razem: 40 000 zł.

Na szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz udział w współzawodnictwie sportowym burmistrz Brodnicy przekazał dotację: Miejskiemu Uczniowskiemu Klubowi Lekkoatletycznemu „Brodnica” (55.542 zł), Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Gol” (24.389 zł), Towarzystwu Rodziców Dzieci Specjalnej Troski (4.800 zł),

Brodnickiemu Klubowi Sportowemu „Sparta” (112.000 zł), Polskiemu Stowarzyszeniu Moo Duk Kwan Tang Soo Do (7.000 zł), Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu Karate „Shotokan” (28 000 zł), Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu (73.269 zł), Brodnickiemu Towarzystwu Żeglarskiemu „Pojezierze” (13.000 zł), Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Basket Club” (9.000 zł), Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Siódemka” (46.000 zł) oraz Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „OSiR” (30.000 zł). Razem: 403.000 zł.

Miasto nie zapomniało także o seniorach. Na szkolenie sportowe seniorów oraz udział w współzawodnictwie sportowym przyznano dotację dla: Brodnickiego Klubu Sportowego „Sparta” (106.300 zł), Międzyszkolnego Klubu Sportowego (50.000 zł) oraz Stowarzyszenia OMEGA (70.000 zł). Razem: 157.000 zł.

– Przygotowanie umów na realizację zadań nastąpi pod warunkiem dostosowania przez organizację pozarządową, ubiegającą się o dotację kosztorysów ofert do zaproponowanych kwot dotacji – mówi Maciej Rzeński, kierownik Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji. – Po tych formalnościach organizacje będą mogły przystąpić do realizacji zaplanowanych imprez, zawodów czy działań sportowych i rekreacyjnych.

(rwi)

Podczas Balu Piłkarza, który odbył się 9 lutego, Złote Odznaczenie Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej za wspieranie klubu BKS Sparta otrzymali: burmistrz Brodnicy Jarosław Radacz, przewodniczący RM Marek Hildebrandt, poseł na sejm RP Zbigniew Sosnowski oraz byli prezesi Sparty: Janusz Koźuchowicz, Henryk Zdunkowski i Leszek Wałdowski.

Na zdjęciu od lewej: Jarosław Radacz, Marek Hildebrandt, Leszek Wałdowski, Zbigniew Sosnowski, Henryk Zdunkowski, Janusz Koźuchowicz, Eugeniusz Nowak (wiceprezes PZPN), prezes Sparty Wojciech Szulc, przedstawiciel KPZPN Januariusz Stodolny i konferansjer balu Wiesław Mierzyński.

Gościem specjalnym wystawy pt. „Sztuka komiksu” w brodnickim muzeum, był znany polski scenarzysta i rysownik komiksów Tadeusz Baranowski. Twórca takich książeczek jak: *Skąd się bierze woda sodowa i nie tylko*, *Na co dybie w wielorybie czubek nosa eskimosa*, *3 przygody Sherlocka*

Bombla, *Antresolka profesorka Nerwasolka*, czy *Podróż smokiem Diplodokiem* opowiadała gościom przybyłym na wystawę o swoich związkach z komiksem. Na zdjęciu wyżej Tadeusz Baranowski podczas rozmowy z dziennikarzem telewizyjnym Wiesławem Jankowskim.

Wybrane z miesiąca. Kalejdoskop wydarzeń

Koncert walentynkowy „Tabulatorum Lunaticos” odbył się w BDK 15 lutego; projekt przygotowali aktualni oraz byli adepci Studia Piosenki BDK, Młodzieżowego Teatru CBR'60, Sekcji Recytatorskiej BDK, Grupy Tańca Nowoczesnego „Unia”, a także Brodnickiej Grupy Tanecznej „Good Lock” i Mażorettek. Widowisko przelożyła na scenę i wyreżyserowała Aneta Giełza-Bartnicka; choreografia - Maciej Zajda, scenografia Magdalena Dobrosielska Jankowska. Wokalistów przygotowała Joanna Nehring-Roszkowska.

t. R. Bierwiazzonek

W Klubie Muzycznym „Stajnia” odbyło się spotkanie założycielskie stowarzyszenia „Muzycy dla Brodnicy i powiatu”. Celem stowarzyszenia jest m.in. promocja muzyki jako integralnej części życia społeczno - kulturalnego, rozwój kulturalny miasta i regionu, promowanie zdrowego stylu życia - bez

uzależnień, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. W pierwszym zebraniu uczestniczyło 20 osób, które jednogłośnie na prezesa organizacji wybrały Wojciecha Rakowskiego. Zastępcami zostali: Jarosław Czerwiński i Witold Gutmański.

Najnowszą książkę poświęconą historii regionu w średniowieczu promowano 7 lutego w Pałacu Anny Wazówny. Gościem specjalnym spotkania zorganizowanego przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną oraz Muzeum w Brodnicy był archeolog i mediewista, dr hab. Kazimierz Grąźawski z UWm w Olsztynie. Książka pt. „Pogranicza kulturowe w Europie średniowiecznej. Słowianie i sąsiedzi”, ukazała się pod koniec 2012 roku. Poświęconą jest pograniczu słowiańsko-pruskiemu. Zawiera 13 tekstów napisanych przez naukowców z różnych krajów, w tym przez prof. Kazimierza Grąźawskiego. Podczas spotkania sporo miejsca poświęcono też fundacji Vetustas, zajmującej się badaniem przestrzeni pogranicza.

Do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Brodnicy przybyła 15 lutego delegacja żołnierzy z 1 Batalionu Chemicznego 1 Kompani Likwidacji Skażeń brodnickiego pułku. Wielką niespodzianką dla niepełnosprawnych okazał się prezent, który przyniosła. Goście podarowali warsztatowiczom 42 calowy telewizor plazmowy, który został zawieszony na ścianie w pracowni artystycznej. Rada Programowa i niepełnosprawni serdecznie dziękują dowódcy i żołnierzom za prezent.

Miejski Chór „Canto Grazioso” od 1 do 3 lutego przebywał w Rumii. Chórzyści po raz kolejny wyjechali tam na zaproszenie władz miasta i dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 9 w Rumii. W trakcie pobytu zespół odbył zajęcia warsztatowe ze śpiewu chóralnego, dał koncert „Canto ergo sum, czyli śpiewam, więc jestem” dla mieszkańców. Odpowiadając

na zaproszenie ks. Pawła Rąbcy „Canto Grazioso” uświetnił mszę świętą w Grabowie Kościerskim. Chórzyści zwiedzili podczas pobytu kaszubskie ekspozycje w Centrum Edukacji i Promocji Regionu w Szymbarku. Wyjazd sfinansowany został przez UM w Brodnicy.

Stronę opracował: Paweł Stanny

UNIA EUROPEJSKA

Z Brodnicy do Europarlamentu

W siedzibie parlamentu podczas debaty młodzieży

Uczniowie klasy trzeciej Technikum Ekonomicznego z Zespołu Szkół Zawodowych w Brodnicy zostali laureatami konkursu internetowego Eurocola sprawdzającego wiedzę o Unii Europejskiej.

W nagrodę cała klasa wraz z wychowawczynią Anną Krawulską, w dniach od 6 do 10 lutego przebywała w Strasburgu.

ZSZ w Europarlamentcie. Finaliści Euroscoli w Strasburgu

Konkurs organizowany przez Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Polsce, jest przeznaczony dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Polega na udziale w internetowym quizie wiedzy o UE.

Uczestnicy startujący w konkursie otrzymują 30 losowo wybranych pytań z dziesięciu różnych dziedzin: geografia, gospodarka, historia,

historia Unii Europejskiej, instytucje Unii Europejskiej, kultura i język, Parlament Europejski, polityka Unii Europejskiej, edukacja, systemy polityczne i społeczne. Zwycięzcą zostaje grupa, która udzieli jak największej liczby prawidłowych odpowiedzi w jak najkrótszym czasie.

- Uczniowie brodnickiego „ekonomika” zdobyli 290 punktów na 300 możliwych. Ten wynik zapewnił im za-

prośenie do Strasburga do siedziby Parlamentu Europejskiego na międzynarodową debatę młodzieży - informuje Barbara Stefańska z Zespołu Szkół Zawodowych.

Wyjazd był w całości finansowany przez organizatorów konkursu. Młodzież zwiedziła też Berlin, Poczdam, Norymbergę i Baden-Baden.

(sta)

Sonda

Przeprowadziliśmy sondę, której tematem były zespoły, które chciałaby zobaczyć brodnicka młodzież. Pytanie zadaliśmy uczniom brodnickich szkół ponadgimnazjalnych.

Piotr Fagasiński. ZSZ:

- Myślę, że fajnie byłoby zobaczyć „Dżem”, „Enej”, „Lipali”, gdyż je lubię.

Marcin Wiśniewski. ZSZ:

- Chciałbym zobaczyć „Enej”, „Wilki” i „VNM”, bo ich muzyka podoba mi się.

Patryk Kostański. III LO

- Z chęcią wybrałbym się na koncert „T. Love”, „Myslovitz”, „Wilki” i „Led Zeppelin”, ponieważ lubię rock'n rolla. Tę muzykę trzeba zrozumieć.

Not.: Justyna Bronikowska
Zdjęcia: Marek Białkowski

GALERIA
ZIEMI MICHAŁOWSKIEJ

Lubi portretować

Juliusz Słowacki

Autoportret

Portret koleżanki

Anna Wąsiewska jest uczennicą I Liceum Ogólnokształcącego w Brodnicy. Uczy się w klasie o profilu społeczno-prawnym i swą przyszłość wiąże z prawem. Nie przeszkadza jej to jednak realizować wielu swych pasji. Najważniejszą z nich jest rysowanie. Nie uczęszcza na zajęcia plastyczne. Jest samoukiem.

Malując portrety przyjaciół, członków rodziny, czy też postaci historycznych sięga po ołówki,

pastel i akwarele. Swoją pierwszą publiczną wystawę miała przed dwoma laty w brodnickiej bibliotece. Od tamtego czasu udoskonalała znacznie technikę rysowania w ołówku. Za swoich ulubionych twórców uważa amerykańskiego współtwórcę graffiti Jeana Michela Basquita oraz niemieckiego malarza i grafika Hansa Hartunga.

Tekst i fot.: Paweł Stanny

Autorka z rysunkiem Marii Skłodowskiej Curie

ZDROWIE. Uczniowie I LO zachęcają do profilaktyki chorób nowotworowych

Czarne Puchacze atakują raka

Uczniowie brodnickiego I LO biorą udział w konkursie pod hasłem „Mam haka na raka”. To już szósta edycja tego przedsięwzięcia realizowanego przez GlaxoSmithKline i Polską Unię Onkologiczną.

„Mam haka na raka” to program skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych w całej Polsce. Tematyka koncentruje się wokół czerniaka - raka skóry. Istotą programu jest zaangażowanie młodzieży w proces edukacyjny dotyczący możliwości profilaktyki nowotworowej. Głównym zadaniem postawionym przed młodymi ludźmi jest zorganizowanie działań lokalnych oraz zaprojektowanie kampanii społecznej, której odbiorcami będą ich bliscy. Celem programu jest wykształcenie w polskim społeczeństwie postaw prozdrowotnych, a także zmiana nastawienia Polaków wobec cho-

rób nowotworowych: sprawienie, by przestali uciekać od problemu, a zamiast tego zapobiegali chorobie poprzez odpowiednią profilaktykę. Do konkursu naklonił uczniów nauczyciel biologii z I LO im. Filomatów Ziemi Michałowskiej, Wojciech Sobieszczyk. W szkole powstała grupa pod nazwą: Czarne Puchacze. Tworzy ją 5 osób: Kamila Lewandowska, Joanna Gumińska, Natalia Buchalska, Magdalena Zielaskiewicz i Dominik Tyburski.

Czarne Puchacze mają również założony blog, na którym dokumentują swoją działalność oraz fan page na facebooku, oto adresy: www.czarne-puchacze.blogspot.com oraz <http://www.facebook.com/pages/Czarne-Puchacze/462192393845625>.

Kamila Lewandowska
uczennica I LO w Brodnicy

Podczas happeningu na brodnickim rynku

EKOLOGIA

Ekobox kontra elektrośmieć

Uczniowie III LO w Brodnicy biorą udział w projekcie „Drugie życie elektrośmieci”. Projekt ma dwa cele.

Pierwszym jest podniesienie świadomości ekologicznej młodzieży oraz społeczności lokalnych. Drugim - zbiórka elektroodpadów oraz zużytych baterii i przez to zmniejszenie obciążenia ekosystemu. Uczniowie zawiązali drużynę EKOBOK i przy współpracy z Urzędem Miasta oraz PGK zamierzają w okresie wiosennym przeprowadzić kampanię edukacyjną, promującą zbiórkę elektroodpadów oraz przeprowadzić samą zbiórkę.

W ramach podejmowanych działań 20 kwietnia planowany jest festyn, podczas którego występować będą zespoły młodzieżowe oraz szereg atrakcji związanych z promowaniem selekcji elektroodpadów. Będzie można wówczas zdać elektrośmieć, a w zamian otrzymać drobną nagrodę - fant. Zachęcamy wszystkich mieszkańców do współpracy z Ekoboxem. Informacje o drużynie można znaleźć na stronie III LO oraz profilu EKOBOKU na facebooku. EKOBOK zwraca się do instytucji i firm o wsparcie swoich działań ekologicznych.

Agnieszka Głowacka

Rubrykę „Sprawy młodych” zredagował Paweł Stanny

Brodniccy uczniowie, którzy otrzymali stypendia sportowe

Burmistrz Jarosław Radacz wręcza stypendia

Sportowcy seniorzy odbierają upominki przekazane przez wiceburmistrza Krzysztofa Hekerta

Tomek Socki i Maciek Tuptyński z nagrodami podarowanymi przez burmistrza Jarosława Radacza

Brodnicka Gala Sportu

Sportowcy, trenerzy, prezesi klubów, nauczyciele, sponsorzy, działacze i miłośnicy sportu oraz władze Brodnicy i dziennikarze spotkali się na II Brodnickiej Gali Sportu. W trakcie uroczystości, która odbyła się na Sali Wielkiej Pałacu Anny Wazówny wręczono nagrody i wyróżnienia najważniejszym osobistościom sportu z całego powiatu brodnickiego.

Tegoroczna gala została przygotowana wspólnie przez Urząd Miasta w Brodnicy i redakcję tygodnika Czas Brodnicy, która po raz kolejny ogłosiła plebiscyt na Sportowca i Trenera Powiatu Brodnickiego. Również jego tegoroczna edycja cieszyła się dużym zainteresowaniem czytelników, którzy swoich faworytów wybierali przesyłając sms-y. Redakcja odebrała ich łącznie 1369, w tym 1316 z ważnymi głosami.

Zanim jednak doszło do uhonorowania zwycięzców, prowadzący galę: **Luiza Kaczmarek** i **Marek Tuptyński** poprosili na forum Sali Wielkiej najmłodszych sportowców w osobie **Tomka Sockiego** i **Macieka Tuptyńskiego**. Obaj chłopcy byli „naszymi” przedstawicielami na Euro 2012. Tomek i Maciek, jako eskorta McDonald's, wprowadzali piłkarzy na mecz Irlandii z Hiszpanią na PGE Arena w Gdańsku.

Doceniono też nauczycieli wychowania fizycznego. Za pracę i trud włożony w edukację młodzieży, popularyzację form czynnego wypoczynku i ruchu, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych **Adam Szymański**, **Katarzyna Brózda**, **Małgorzata Ciesielska**, **Michał Kwasiński** i **Mariusz Zabłocki** otrzymali z rąk burmistrza miasta pamiątkowe dyplomy.

Wśród gości zaproszonych na galę znaleźli się również sportowcy, którzy w

ubiegłym roku zdobywali w różnych dyscyplinach cenne trofea i medale Mistrzostw Polski. Z tej okazji nagrodzono **Aleksandrę Kwiatkowską**, **Robertą Rzeńską**, **Karola Skowrońskiego**, **Mateusza Zagórskiego** i **Mateusza Zielińskiego**.

Doceniając zasługi wielu osób na rzecz brodnickiego sportu, władze miasta przyznały statuetki Przyjaciela Sportu. Za trud wychowawczy, zaangażowanie i wysiłek włożony w pracę z młodzieżą oraz aktywne promowanie idei i ducha Pierre de Coubertina – statuetkę otrzymali: **Małgorzata Ciesielska** i **Jerzy Siennicki**. Za czynne wspieranie działań mających na celu integrację środowiska, organizowanie i stwarzanie odpowiednich warunków dla krzewienia kultury fizycznej i sportu wyczynowego, statuetkami uhonorowano również: majora **Piotra Sarnowskiego**, **Jerzego Fogla** i **Leonarda**

Paluszyńskiego. Gala sportu stała się również okazją do wręczenia 17 stypendiów sportowych uczniom brodnickich szkół. Listę uczniów prezentujemy obok.

W plebiscycie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (70) otrzymał badmintonista **Jarosław Kurkowski**.

Z ubiegłorocznych sukcesów tego zawodnika na uwagę zasługuje V miejsce w grupie powyżej 35 lat w singlu na Międzynarodowym Turnieju w Szczecinie oraz srebrny medal MP weteranów w mikście. Na drugim miejscu (55 głosów) znalazł się specjalista od kolarstwa **Michał Rakowski** - przedstawiciel zespołu KKS Brodnica Cykling Team. W minionym roku zajął on 10 miejsce w MP amatorów w Śremie. Na miejscu trzecim redakcja sklasyfikowała brodnickiego motocyklistę **Waldemara**

Wyróżnionym nauczycielom nagrody wręczył poseł Zbigniew Sosnowski

Redaktor naczelny Czasu Brodnicy Janusz Wojtarowicz składa gratulacje Krzysztofowi Wiśniewskiemu, trenerowi najmłodszych piłkarzy BKS Sparta Brodnica

Brodniccy uczniowie, którzy otrzymali stypendia sportowe

Burmistrz Jarosław Radczak wręcza stypendia

Wielką miłą sława brodnickiego sportu: Mateusz Młotkiewicz odwraca nagrodę na rodzinnego Jarosława Wojtowicza

Il Brodnicką Galę Sportu uświetnił zespół Młotki i Orkiestra Dęta pod batutą Kazimierza Wierczkowski

Nagrody i podziękowania otrzymali statuetki z ręk wiesburmistrza Krzysztoła Heberta

Brodnicka Gala Sportu 2012 roku

Polki w wieloletniej, w czwóre podwójnej, startując w barwach AZS Toruń. Jest absolwentem Gimnazjum nr 1 w Brodnicy. Miejsce trzecie (81 głosów) przypadło przywódcy UKS Sosnowieckiego Zuzanne Sośniewskiej.

Wśród trenerów czynności Czasu Brodnicy największą rolę (67) odegrał na trenerskiej Katarzyna Brożda, nauczycielkę wf w ZS nr 1 w Brodnicy. Na miejscu drugim uplasował się trener naj młodszej sekcji piłki nożnej brodnickiej Sparty Krzysztof Wisniewski (34 głosy), a na miejscu trzecim Zenon Rośniewski (33 głosy), trener Miejskiego Uczniowskiego Klubu Lekkoatletycznego.

Osobne nagrody ufundowało wierzycielskie stowarzyszenie Związek Pracodawców Grupę Zarządców Kasy Brodnicy i Jarosław Kukucki.

Osobne nagrody ufundowało wierzycielskie stowarzyszenie Związek Pracodawców Grupę Zarządców Kasy Brodnicy i Jarosław Kukucki.

Osobne nagrody ufundowało wierzycielskie stowarzyszenie Związek Pracodawców Grupę Zarządców Kasy Brodnicy i Jarosław Kukucki.

Osobne nagrody ufundowało wierzycielskie stowarzyszenie Związek Pracodawców Grupę Zarządców Kasy Brodnicy i Jarosław Kukucki.

Sportowcy seniorzy odbierają upominki przekazane przez wiceburmistrza Krzysztoła Heberta

Wyodrębnionym nauczycielom nagrody wręczył poseł Zbigniew Sosnowski

Redaktor naczelny Czasu Brodnicy Janusz Wojtowicz składa gratulacje Krzysztołowi Wisniewskiemu, trenerowi najmłodszych piłkarzy BKS Sparta Brodnica

Na koniec uroczystości wszyscy bohaterowie gali zapowiadali do wspólnego zdjęcia

ubiegłym roku zdobywali w różnych dyscyplinach cenne trofea i medale. Mistrzostw Polski. Z tej okazji nagrodzonych uczniów brodnickich szkół. Listę uczniów prezentujemy obok.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

W plebiscytcie redakcji Czasu Brodnicy, w kategorii sportowca seniora, zgłoszono 10 sportowców. Najwięcej głosów (92 głosy) oddał Mateusz Młotkiewicz. Ten utalentowany, chętnie wyrażał swój miłośniczy głos. W minionym roku szereg sukcesów w swojej kategorii wiekowej, co ukończył wiceminister Mirosław Wołowoda.

Wielka mała sława brodnickiego sportu: Mateusz Marchlewicz odbiera gratulacje z rąk redaktora naczelnego Janusza Wojtarowicza

II Brodnicka Gałę Sportu uświetnił występ Miejskiej Orkiestry Dętej pod batutą Kazimierza Wieczorkowskiego

2012 roku

Chelkowskiego (50 głosów), który w tegorocznych MP w wyścigach motocyklowych zajął IV miejsce.

W kategorii sportowca juniora nominowano 18 zawodników. Największą popularnością wśród czytelników (92 głosy) mógł pochwalić się szachista **Mateusz Marchlewicz**. Ten utalentowany chłopiec wygrał w minionym roku szereg turniejów w swojej kategorii wiekowej, co ukoronował tytułem Mistrza Województwa Przedszkolaków.

Drugie miejsce (84 głosy) zajął wychowanek UKS Remus Brodnica **Mateusz Zieliński**, który w ubiegłym sezonie wywalczył srebro Akademickich Mistrzostw

Polski w wioślarstwie, w czwórce podwójnej, startując w barwach AZS Toruń. Jest absolwentem Gimnazjum nr 1 w Brodnicy. Miejsce trzecie (81 głosów) przypadło pływaczce UKS „Siódemka” **Zuzannie Sobiesińskiej**.

Wśród trenerów czytelnicy Czasu Brodnicy najczęściej głosów (67) oddali na trenerkę piłki ręcznej **Katarzynę Brózdę**, nauczycielkę w-f w ZS nr 1 w Brodnicy. Na miejscu drugim uplasował się trener najmłodszej sekcji piłki nożnej brodnickiej Sparty **Krzysztof Wiśniewski** (34 głosy), a na miejscu trzecim **Zenon Rościński** (33 głosy), trener Miejskiego Uczniowskiego Klubu Lekkoatletycznego.

Osobne nagrody ufundowali w ręczył poseł na sejm RP **Zbigniew Sosnowski**. Otrzymał je: **Katarzyna Brózda** i **Jarosław Kurkowski**.

Tekst i zdjęcia: Paweł Stanny

Nagrody i podziękowania za ubiegłoroczne sukcesy sportowe przekazał poseł Janusz Dzięcioł

Przyjaciele sportu 2012 otrzymali statuetki z rąk wiceburmistrza Krzysztofa Hekerta

Lista stypendystów burmistrza miasta za wybitne osiągnięcia sportowe

Mateusz Zagórski (Miejski Uczniowski Klub Lekkoatletyczny „Brodnica”), **Karol Kryczka**, **Kamil Netz**, **Karol Cichocki**, **Maciej Literski**, **Jakub Dybowski**, **Tomasz Zembrzycki**, **Bartłomiej Banasiak**, **Jakub Mazur**, **Patryk Brucki**, **Izabela Dylewska**, **Dominika Kilkowska**, **Aleksandra Kielesńska**, **Daria Krajewska**, **Natalia Kowalczyk**, **Paulina Topolewska**, **Weronika Rutkowska** (Międzyszkolny Klub Sportowy).

Na koniec uroczystości wszyscy bohaterowie gali zapozowali do wspólnego zdjęcia

Chwila na wiersz

Jan Tuszyński. Mieszka w Brodnicy. Były pracownik zakładów POLMO. Od 35 lat jest pracownikiem samorządowym w Bobrowie. Członek klubu szaradziarskiego JOLKA, gdzie pełni funkcję skarbnika. Jest miłośnikiem małych form wierszowanych, anagramów, palindromów i kalamburów. Żona Hanna specjalizuje się w krzyżówkach panoramicznych.

Hobby czyli bzik

Różne hobby ludzie mają. Znaczkę, książki, dobre kino. Sporo czasu poświęcając. Zajmując się tą dziedziną. Palindromy i ariady, Rozwiązuję sobie dziarsko, Nie są obce mi szarady. Moje hobby? Szaradziarstwo! Każdą swoją wolną chwilę, Niezależnie od pogody, Staram się ją spędzić mile, Na łamaniu sobie głowy. A do tego moja żona, Nie chcąc gorszą być ode mnie, Tym bakcyłem zarażona, z „panoramą” walczy mężnie. Jakby tego było mało, To synowie, gdzieś na boku, Oczywiście jak przystało, Łamią głowę nad SUDOKU. Jacy oni zakręceni, Ktoś pomyśleć może sobie. Lepiej może niech doceni To, co mamy w swojej głowie.

Brodnica, 31 stycznia 2013 rok
Napisane przy współpracy żony

I kopa z głowy!

Wartko płynie moje życie,
Mija dzień, miesiąc, lata.
Nawet w to nie uwierzycie
Czas pędzi, jak strzelił z bata.
Oj! Pędzi on jak szalony.
Pędzi, ile tylko ma tchu,
I jestem tym zasmucony,
Próbuję nie poddać się mu.
Młode lata, szkoła, wojsko,
Były to wspaniałe chwile.
Życie wiodło się beztroško,
Zawsze wspominam je mile.
Potem praca i rodzina,
Dzieci też się odchowało,
Napięta każda godzina,
Czasu zawsze brakowało.
Pora przestać być mazgajem,
Uśmiech dzisiaj niech zawita,
Przyjąc to, co życie daje,
Bo okazja znakomita!
Dzisiaj są moje urodziny!
60 Mam za sobą!
Moc jest życzeń od rodziny,
Od przyjaciół mile słowo.
Wszyscy życzą szczęścia wiele,
Dużo zdrowia i długich lat,
Dziękuję Wam przyjaciele!
Łezka się kręci - słów mi brak.
Kończąc pisać, z swoim wdziękiem,
Dobłą radę Wam dziś daję,
Lepiej z życiem iść pod rękę
I się nie przejmować wcale.
Żyć beztroško i na luzie,
Bez stresowo i z uśmiechem,
Nie bacząc, co myślą ludzie
I cieszyć się swoim wiekiem!

Brodnica, 17 sierpnia 2012 rok
- z okazji 60. urodzin

Rubrykę redaguje: Paweł Stanny

CZYTELNICTWO. Unikalne książki, czasopisma i archiwalia

Biblioteka po nowemu

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy zaprasza 14 marca na promocję Brodnickiej Biblioteki Cyfrowej. Gościem specjalnym będzie Kazimierz Psuty.

Zaproszenie pana Kazimierza Psutego, byłego żołnierza 1. Dywizji Pancerniej gen. W. Maczka, nie jest przypadkowe. W roku 2007 ukazała się jego książka pt. „Moje wojenne wspomnienia”. Wkrótce po wydaniu zorganizowano jej promocję w brodnickiej bibliotece. Po zgodzie autora i lokalnego wydawnictwa Multi, książka ta została zdigitalizowana i jako pierwsza pojawiła się na liście Brodnickiej Biblioteki Cyfrowej. Można ją czytać po wejściu na stronę brodnickiej biblioteki i kliknięciu na zakładkę: Brodnicka Biblioteka Cyfrowa.

Podczas promocji biblioteki cyfrowej pan Kazimierz jeszcze raz wróci wspomnieniami do swych niezmiernie ciekawych wojennych losów. Bibliote-

Fot. Paweł Stanny

Przedwojenne wydania czasopism, które już wkrótce pojawią się w ramach BBC

karze krok po kroku pokażą też jak korzysta z biblioteki, jakie zasoby pojawiły się w zbiorach oraz jak przebiega proces opracowywania materiału np. książki, gazety, pocztówki, ulotki, zdjęcia itd. zanim pozycja zostanie włączona do biblioteki.

Przypomnijmy, że Brodnicka Biblioteka Cyfrowa działa w ramach Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cy-

frowej. Biblioteka gromadzi m.in. dokumenty dotyczące życia społecznego związane z Brodnicą i resztą powiatu brodnickiego, książki, czasopisma, fotografie, rękopisy, dokumenty, mapy, ulotki, plakaty, pocztówki, ekslibrisy itd. Zapraszamy mieszkańców Powiatu Brodnickiego do tworzenia Brodnickiej Biblioteki Cyfrowej, zachęcając równocześnie

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy składa serdeczne podziękowania dla Pana Jerzego Hejnowskiego z Biura Geodezyjnego PRYZMAT i pracowników biura za udostępnienie nowoczesnego, wielkoformatowego skanera do digitalizacji oraz pomoc w skanowaniu. Podziękowania składamy również Muzeum w Brodnicy i Panu Jackowi Bielickiemu za udostępnienie swych unikalnych zbiorów.

Promocja Brodnickiej Biblioteki Cyfrowej odbędzie się we czwartek 14 marca o godzinie 17.30 na Sali Wielkiej Pałacu Anny Wazówny.

Paweł Stanny

SZTUKA. Pędzlem, ołówkiem, a może w glinie?

Artystyczne pasje

Fot. Archiwum BDK

Udział w akademii pozwala uczyć się nie tylko rysunku, ale również innych technik plastycznych

Od grudnia ub. roku w Brodnickim Domu Kultury realizowany jest projekt pod nazwą Brodnicka Akademia Kreatywności. W ramach

tej inicjatywy odnowiono i wyposażono w nowoczesny sprzęt pracownie plastyczne. Poprawiono też możliwości ekspozycyjne BDK.

W zmodernizowanych i wyposażonych pracowniach, prowadzone są zajęcia z małych form rzeźbiarskich, rysunku, malarstwa oraz grafiki. Zajęcia w pracowni plastycznej, prowadzone przez **Magdalę Dobrosielską-Jankowską**, adresowane są zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Wolny czas mogą tu ciekawie spędzić np. dzieci z rodzicami. Dofinansowanie projektu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz gminy miasta Brodnica, pozwoliły także przekształcić, zaniedbane dotąd wnętrza dawnej kawiarni w wielofunkcyjną salę wystawową i kawiarenkę artystyczną.

- Brodnicki Dom Kultury zachęca do udziału w zajęciach także osoby dorosłe - mówi z-ca dyrektora BDK

Fot. Paweł Stanny

Magdalena Dobrosielska-Jankowska podczas zajęć z ceramiką

Katarzyna Miętkiewicz.

Właśnie z myślą o dorosłych, 15 marca, w godzinach od 17 do 19 odbędzie się warsztaty artystyczne, w pracowni ceramiki i małych form rzeźbiarskich. Pod bacnym okiem instruktora będzie można nauczyć się podstaw garncarstwa i wyrobu ceramicznej biżuterii.

Paweł Stanny

Brodnicki Dom Kultury zaprasza

nizowana jest nieprzerwanie od 1956 roku, przez Towarzystwo Kultury Teatralnej.

Na konkurs, prowadzony w drodze kilkustopniowych eliminacji, składają się cztery niezależne turnieje:

- turniej recytatorski
 - turniej poezji śpiewanej
 - turniej teatrów jednego aktora
 - turniej „Wywiedzione ze słowa”
- Konkurs prowadzony jest w drodze wielostopniowych prze-

glądów środowiskowych, powiatowych oraz wojewódzkich. Uczestnikami mogą być uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci oraz osoby dorosłe.

15 marca o godz. 16 rozpocznie się II Przegląd Zespołów Mu-

zycznych „OPEN MUSIC”. Celem imprezy jest promocja zespołów, wokalistów, twórców i odbiorców szeroko pojętej muzyki - rocka, reggae, folku, funky, itd., a także prezentacja dorobku artystycznego wykonawców oraz wymiana doświadczeń i popularyzacja różnych form muzycznych.

(KaWa)

II Brodnicki Przegląd Zespołów Muzycznych "OPEN MUSIC"

15.03.2012r. godz. 16:00 sala widowiskowa BDK
karty zgłoszenia do 11.03.2013

KOŁOWROTEK WSPOMIENI

O „Białej Damie”, jej autorce i tłumaczu /2/

Jednak, aby się odnieść do *Białej Damy* najpierw trzeba cofnąć się do innej brodnickiej powieści Berty von der Goltz, wcześniejszej, od historycznego romansidła *Im Banne der Madonna*, bo w nim bije źródło wielu motywów i zawężeń akcji przetłumaczonej przez stryja książki. Akcja tej powieści toczy się w Polsce /m.in. w Warszawie/, w Szwecji, w Brodnicy i jej okolicach, w Prusach. Oto przykłady kilkunastu znanych nam miejscowości czy siedzib wspomnianych lub opisywanych w owej powieści: Orle, Prabuty, Szafarnia, Golub, Tokary, Pluskowęsy, Dębowa Łąka, Grążawy, Płachoty, Głęboczek, Komorowo, Zalesie, Radoszki, Wapno, Żmijewo, Ryński, Bratian itd. Czas akcji - okres Wazów w Polsce i w Szwecji w XVII wieku.

Z rąk Zygmunta III ukochana jego siostra otrzymuje starostwo brodnickie i golubskie i udaje się do swojej siedziby, do odnowionego zamku krzyżackiego w naszym mieście. Brodnica wspomnianą jest w powieści dość często: Drwęca, brama miejskie, cztery kościoły, ratusz, rynek, domy, ulice, ogrody. Miasto to w opisach Berty von der Goltz gra dużą rolę, choć są one całkowicie konwencjonalne, nie zindywidualizowane. Zawinił tu najwyraźniej brak talentu pisarskiego autorki.

A aktorzy akcji powieściowej? Poza Szwedami - ludźmi dworu - są nimi arystokraci polscy, szlachta, dyplomaci, urzędnicy, liczne osoby niższego stanu /służba polska/, duchowni, zwłaszcza klasztorni etc., etc. - Sapiehowie, Potoccy, Branicki, Czartoryscy, Radziwiłłowie.

W powieści pewną rolę pełni ewangelicki kaznodzieja z Brodnicy Andrzej Babski, zaufany królowi, uwięziony po jej śmierci za herezję. Oslaniała go, dopóki żyła - po jej śmierci zabrakło opieki nad nim i gminą.

W tym miejscu dochodzimy do zasadniczej problematyki powieści. *Im Banne der Madonna* - to powieść proprotestancka, antyrzymska, nawet więcej - z antykatolickim ostrzem. Piętnuje niejako wszelkie kontrreformacyjne tendencje. Protestanci są w powieści uosobieniem cnoty, tolerancji i dobrej woli, katolicy - przeważnie ich przeciwieństwem. Królowna Anna, zaufana królowi Zygmunta III, otacza jak gdyby bezpiecznym płaszczem ewangelicką gminę brodnicką, zapewnia - póki jej życia - tolerancję i wolność religijną. Natomiast o jej zasługach dla rozwoju nauki czy sztuki, o jej wiedzy w powieści ani słowa, nic też o zdolnościach administracyjnych.

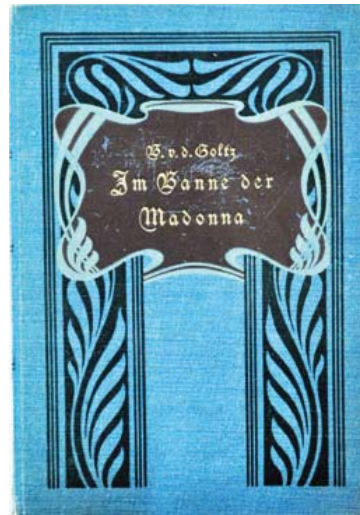
Podobny czarno-biały schemat narracyjny zastosowała w powieści pisarka wobec kwestii odnoszących się do Polaków i cudzoziemców: po jednej stronie - głównie - utracjusze trwoniący dobra, źle gospodarujący, leniwi, uciskający chłopów pracujących z musu, źle opłacani urzędnicy wyzyskujący kraj i ludzi. Zaprzeczono kwitnącą niegdyś gospodarkę zakonu niemieckiego. Po drugiej - cudzoziemskiej - stronie chodzące ideały gospodarności, oszczędności, pracowitości, dobrej organizacji, kompetencji.

I teraz wrócić można do głównego motywu *Białej Damy*, do zjawy zamkowej. Berta von der Goltz pisze w powieści *Im Banne der Madonna* następująco: „Królowna ukochała przestrzeń i słońce i dlatego nie może spać w toruńskim grobowcu. Kiedy cichną uliczki i drogi, wstaje cicho i wraca do swej ukochanej Brodnicy. Otulona w białe falujące welony stoi na wieży i smutno patrzy na zniszczone miasto i spustoszoną krainę. Potem spogląda ku zachodowi i unosi rękę. Stamtąd przyświecają budowniczo i odbudowawcy miasto w nowym blasku, a uzbrojony naród /w oryginale: *ein Volk in Waffen*/ ma uwolnić tę krainę od polskiego panowania i przynieść jej religijną

tolerancję. A kiedy nastanie ów złoty czas, dopiero wówczas królowna ułoży się do snu”.

W świetle tych słów Berty von der Goltz i w świetle również innych motywów zawartych w powieści *Im Banne der Madonna* zadaję sobie następujące pytanie: czy gdyby Sylwester Bizan znał tę powieść, zdecydowałby się na przekład i wydanie *Białej Damy*? Był zasłużonym działaczem niepodległościowym, wyznawał też zdecydowane poglądy polityczne, jako aktywny członek Narodowej Demokracji /tu rozszedł się ideowo z moim ojcem, swoim najmłodszym bratem/. Swojemu stanowisku politycznemu dał w *Białej Damie* wyraz drukując tam ostre uwagi czy komentarze. W tej sytuacji znajomość powieści *Im Banne der Madonna* dałaby mu chyba sporo do myślenia, a może nawet powstrzymała ochotę pióro pisarskie tłumacza.

Na sam koniec jeszcze o rzeczy niezwykle istotnej, o tytule powieści *Im Banne der Madonna* - co on

oznacza? Tyle co: *W Maryjnej niewoli*. Główna bohaterka na ostatnich kartach powieści „wyzwała” się z tego - jak uważa - zgubnego religijnego zniewolenia. Chodzi oczywiście o stosunek do sakralnego i narodowego skarb - do ikony częstochowskiej.

Marian Bizan

WOJSKOWOŚĆ. Rejonowa Komenda Uzupelnień w Brodnicy /luty - maj 1945/

Kiedy przyszedł czas do woja...

Rozkazem nr 10/Org. z dnia 20 stycznia 1945 roku Naczelny Dowódca WP powołał w Brodnicy Rejonową Komendę Uzupelnień RKU. Jej zorganizowanie polecono kpt. Jagodzińskiemu, jako komendantowi, por. Kalicińskiemu, jako jego zastępcy oraz chor. Skulskiemu. Razem z nim przybyło kilka innych osób, w tym jedna znająca w mowie i piśmie język rosyjski.

Do RKU zgłosili się mieszkający wówczas na brodnickim terenie podoficerowie służący przed wojną w 67 Pułku Piechoty: st. sierż. Paweł Safian, st. sierż. Franciszek Wiecezorek, sierż. Bernard Rutz, sierż. Józef Brzozowski, plut. Jan Grosz, kpr. Wincenty Zieliński. Zaangażowano też trzech młodocianych: Mieczysława Safiana, Jana Masłeka oraz Jerzego Wultańskiego.

Pierwszą siedzibą RKU była „nowa plebania” /dziś wikariat ul. Farna 1a/.

Widokówka sprzed I wojny światowej. Napis niemiecki: „Garrison-Verwaltung Straszburg W.-Pr.” /"Zarząd garnizonu. Brodnica PrusyZach."/

Nad wejściem - było ono wówczas od strony kościoła - zawieszono sztyl namalowany przez mistrza malarskiego Grzegorza Kuczyńskiego. Był to zapewne pierwszy powojenny polski sztyl w mieście. Następną, drugą z kolei siedzibą Komendy

był budynek należący do garnizonu przy ulicy Sienkiewicza 1, przed wojną izba chorych 67 PP.

Później zgłosili się w RKU oficerowie - jeńcy po wyzwoleniu przez czerwonarmistów Oflagu II D Gross Born/Borne: kpt. Stanisław Tkaczuk, por.

rez. Wojciech Dzierżogowski, oraz ppor. rez. Jan Wyrzykowski /13.II.1945 r./.

Zatrudnieni w Komendzie nie otrzymywali początkowo wynagrodzenia w gotówce, chociaż w obiegu były nowe banknoty o nominale 50 gr., 1

zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 500 zł. Dostawali za to prowiant: jeden kg mięsa na dwa tygodnie, a co drugi dzień litr mleka i jeden mały bochenek chleba razowego.

Po zakończeniu działań wojennych młodocianych zwolniono. Uroczystość pożegnania odbyła się przy końcu maja 1945 roku. Odeszli wówczas nie tylko młodociani, ale także oficerowie rezerwy i niektórzy podoficerowie. Pozostali na służbie podoficerowie awansowali później o dwa stopnie - st. sierż. Paweł Safian został podporucznikiem, a sierż. Bernard Rutz - chorążym. Obecnie siedzibą Komendy, która nosi nazwę Wojskowa Komenda Uzupelnień, jest budynek należący do brodnickiego garnizonu przy ulicy Królowej Jadwigi 4. Funkcję komendanta sprawuje pptk. mgr Krzysztof Gruszecki.

Jerzy Wultański

Pchełki i Pchlaszki

- Podkowy na szczęście zżera rdza zazdrości.
- W ciemnych okularach wszędzie ślepy zaulek.
- Nie dowartościowuj głupoty walcząc z nią.
- Jak ma się ptasi mózdzek, można uwierzyć, że jest się orłem.
- I los przychylny czasami musi postraszyć.

Śnieżna walentynka

Z czego zimą miłość gorąca się bierze?
Z rzucania przez chłopaków w dziewczyny śnieżek.

Pochwała opadów śniegu

Najlepszy pożytek ze śnieżycy

Zimowa panorama Brodnicy.

Nadzieja pływaka

Pływak zostawiony na lodzie Liczy, że odnajdzie się w wodzie.

Mirosław R. Kaniecki

LUDZIE. Brodnica w kolorze sepia

Gdzie te lokale i ich goście?

Esplanada, Bristol, Grand Cafe, Strzelnica, Pomorzanka, „U Zwirnera”, Adria to tylko niektóre nazwy dawnych i zapomnianych już brodnickich restauracji, barów i kawiarni. W okresie międzywojennym miasto mogło się pochwalic blisko 50 lokalami gastronomicznymi. Były też takie, którymi chwalić się nie należało.

Zwyczaj bywania w kawiarniach, restauracjach lub cukierniach był powszechny. Do lokali chodziło się dobrze napić i zjeść, posuchać miejskich ploteczek, czy też pospierać na tematy polityczne. Włoski pisarz Claudio Magris, laureat wielu prestiżowych nagród, w „Mikrokosmosach”, tak maluje obraz bywalców jednej z włoskich kawiarni:

San Marco to arka Noego, gdzie znajduje się miejsce – bez przywilejów ani wykluczeń zarówno dla par szukających schronienia przed deszczem, jak i dla samotnych. (...) W San Marco, triumfuje krwista i pełna życia różnorodność. Stare wilki morskie, studenci szykujący się do egzaminów i obmyślający miłosne strategie, szachiści obojętni na wszystko

Lokal u Szwarca. Duży Rynek 33. Dziś sklep Waldi

wokół, niemieccy turyści z ciekawymi tabliczkami, które upamiętniają wielkie i małe sławy literackie, siadające niegdyś przy stolikach, milczący czytelnicy gazet, wesole kompanie mające słabość do bawarskiego piwa albo verduzza, czerstwi starcy ubolewający nad upadkiem obyczajów, przemądrzały konstatacy, niezrozumiani geniusze... (...)

Jaka klientela zapelniała

lokale w Brodnicy? Marian Bizan wspominając swego ojca Leona Bizana, pamięta jak w towarzystwie profesora Kazimierza Żurawskiego, facinikka z Gimnazjum Męskiego na ul. Mazurskiej, Konstantego Długoleckiego i starosty brodnickiego Olshewskiego, popijając małą, czarną, grywał on w skata lub preferansa. Działo się to w lokalu przy Dużym Ryнку 33 prowadzonym przez Franciszka Szwarca. Dziś jest to sklep z odzieżą męską - Waldi.

To nie wróci

Z racji położenia w obrębie Dużego Ryнку sporą popularnością cieszyły się też kawiarnia *Esplanada*. Obecnie drogeria.

- Po prawej stronie od wejścia znajdowało się podwyższenie, a na nim stały dwa lub trzy stoliki – wspo-

mina Janina Meyer. - W głębi lokalu również stały okrągłe stoliki i przy każdym kanapa. Elegancy i uprzejmi kelnerzy przynosili i podawali ciastka tortowe na paterze. Do lodów zawsze włożony był wafelek i dołączona mała szklanecka zimnej wody. Taki był tam zwyczaj.

Najwięcej w przedwojennej Brodnicy było restauracji. Każda miała swoją specjalność kuchni i każda na swój sposób starała się przyciągać klientów. Do restauracji *Strzelnica*, gdzie dziś mieści się dom kultury, chętnie zapraszano mieszkańców na występy kabaretów i rewii. Były to widowiska na najwyższym poziomie. Zespoły najlepszych ówczesnych polskich artystów, którzy ba-

wili i rozstawiali lokale Lwowa, Wilna, Warszawy, czy Poznania, bardzo często występowały również w Brodnicy. Przyjeżdżali też artyści zagraniczni.

Popularne wśród mieszkańców dancingi odbywały się „U Zwirnera”, restauracji znanej dziś bardziej jako Chelmińska. Jeszcze całkiem niedawno, przed kilkoma laty, właśnie w Chelmińskiej próbowano wskrzesić klimat lokalu z dancingami. Bez powodzenia. Coś minęło bezpowrotnie.

Z lokalem tym z powodzeniem rywalizowała przed wojną *Adria*, a z dobrej kuchni słynęła restauracja K. Wrzesińskiego przy moście na Drwęcy. Dziś w jej miejscu stoi nowa galeria handlowa. *Bar Zagłoby*, działający pierwotnie przy rynku, a później na ul. Mostowej, serwował mniej wykwintne dania, ale na brak klientów nie narzekał podobnie jak restauracja Józefa Bielickiego na Kamionce, która słynęła z dobrych ząskasek i markowych napojów.

Dla zakrapiaczy

Nie brakowało też w mieście lokali, za którymi ciągnęła się nie najlepsza sława, co wcale nie odejmowało im popularności wśród brodnickich zakrapiaczy i gorzelników. Do takich należała m.in. *Konkordia* – restauracja o reputacji oberży. Funkcjonowała w budynku za dzisiejszą siedzibą sądu. Na parterze lokalu znajdowała się jadalnia. Komu starczyło grosza,

mogł schodami udać się na piętro, gdzie z powodzeniem funkcjonował dom publiczny i pracowały panie najstarszego zawodu świata.

Serdeczna knajpa

Wśród bardzo nielicznych już brodnickich drzemie jeszcze pamięć o lokalu „Pod Cycem”. Spelunka ta swą nazwę zawdzięczała ponoć pięknym, wydatnym, kształtom uroczej kelnerki lub barmanki. Knajpa była to niewielka, ale serdeczna. Przygarniała tych, którym było mało lub tych, którzy bali się wracać do domu (strach przed żoną lub teściową). Można się w niej było czuć w miarę bezpiecznie. Z przodu postawę pionową pomagał trzymać bufet baru, a z tyłu ściana lub plecy sąsiada. Gdzie mieścić się ów słynny lokal, który nawet dziś wspomniany jest z sentymentem?

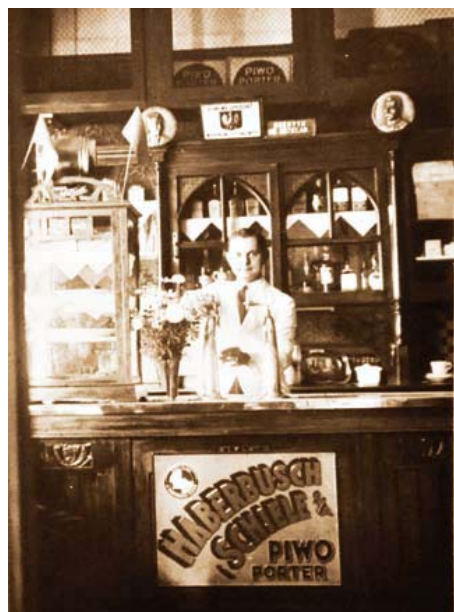
- W miejscu, gdzie obecnie stoi stacja paliw Bliska, czyli naprzeciwko Zespołu Szkół Zawodowych – tłumaczy brodnickanin Zbigniew Ziółkowski, niezrównany miłośnik brodnickich ciekawostek. - Stały tam, kryte dachówką, niewielkie budynki w których mieścił się m.in. punkt skupu zboża i innych płodów rolnych. Nic dziwnego, że znalazło się też i miejsce na bar. Pełniejszego obrazu baru „Pod Cycem”, z racji podobieństwa panującego klimatu, najlepiej szukać w knajpkach pojawiających się w lwowskiej trylogii Marka Krajewskiego poświęconej komisarzowi Popielskiemu.

A skoro o Lwowie tamtych czasów, w licznych lokalach tego uroczego miasta śpiewano m.in. taką piosenkę, którą przypominam na koniec:

*Aż tu nagle już nad ranem
Przyszli dwaj cywili,
Włósy pomierzwiłone,
Wąsy jak badyli,
Nic nikomu nie mówili,
Lampy pogasili
Gościom mordy zbili...*

Paweł Stanny

Wykorzystano:
Claudio Magris, *Mikrokosmosy*, W-wa 2002, w przekładzie Joanny Ugniewskiej i Anny Osmólskiej- Metrak
Henryk Zbierchowski, *Listy ze Lwowa*.
Archivalne numery ZM i *Głosu Pogranicza* w zbiorach Muzeum

Kelner w restauracji u Józefa Bielickiego

Sportowym emocjom dzieci przyglądali się rodzice i opiekunowie

Fot. Maciej Rzeński

KULTURA FIZYCZNA

Sportowe „Andrzejki”

W Szkole Podstawowej nr 2 zorganizowano „Andrzejki” – cykliczną imprezę organizowaną przez tę placówkę. Turniej ma na celu wdrażanie najmłodszych do aktywnego spędzania czasu wolnego, zdrowej rywalizacji sportowej wśród najmłodszych.

W sportowych zmaganiach udział wzięły zespoły ze wszystkich brodnickich podstawówek. Każda szkoła wystawiła 36-osobowe reprezentacje, liczące po 12 uczniów z klas I, 12 uczniów z klas II i 12 uczniów z klas III. Zawody polegały na wyścigach rzędów w każdej kategorii wiekowej. Nad sprawnym przebiegiem turnieju czuwali nauczyciele wychowania fizycznego z brodnickich szkół. W trakcie turnieju zaprezentował się zespół cyrkowy „BEDEKUS”. - *W zawodach nie było wygranych i przegranych, liczył się przede wszystkim sam udział oraz dobra zabawa* – powiedział Adam Szymański, główny organizator zawodów, prezes UKS „Junior”.

(mr, sta)

ŻEGLARSTWO. Dobrze im poszło na optymistach

Laury pod żaglami

W Grudziądzu podczas uroczystej Gali Żeglarskiej w hotelu Energetyk spotkała się czołówka żeglarzy różnych klas regatowych: Kadet, Isa 407, Laser 4,7, OK D” i Optymist, zrzeszona w Toruńskim Okręgowym Związku Żeglarskim. Zawodnicy Brodnickiego Towarzystwa Żeglarskiego „Pojezierze”: Emila Kempaska i Wojciech Michalski zostali wyróżnieni za udział w zmaganiach o Puchar Prezesa City Parking Group do lat 12 w klasie Optymist.

Organizowanie Gali Żeglarskiej przez kolejne kluby zrzeszone w TOZZ jest już tradycją. W tym roku gospodarzem był klub żeglarski Energetyk z Grudziądza. Jak poinformował szef BTZ „Pojezierze” Jacek Rozwadowski, w przyszłym roku podsumowanie sezonu regatowego odbędzie się w Brodnicy.

(sta)

Brodnicki żeglarze: Emila Kempaska i Wojciech Michalski wyróżnieni za udział w zmaganiach o Puchar Prezesa City Parking Group do lat 12 w klasie Optymist wraz z prezesem TOZZ Andrzejem Podhalańskim, członkami zarządu BTZ, trenerem i rodzicami zawodników.

Fot. Nadesłana

Terminy rozgrywek

* UKS OSiR Brodnica o mistrzostwo V Ligi Tenisa Stołowego w sezonie 2012-2013 – II runda: IV termin – 9 marca (sobota) z KWTS Gwiazdą Bukowiec; V termin – 16 marca (sobota) z Tytanem 65 Bydgoszcz. Początek wszystkich meczów – godz. 11.00.

* Piłka ręczna. MKS „Eltronik” Brodnica. 10 marca z UKS Olsztyn Szczypliński godz. 15.00, 17 marca z BS Korona Koronowo godz. 15.00, 24 marca z AZS UWM Olsztyn godz. 15.00.

Triumfem IV Otwartego Turnieju Gimnazjów chłopców piłki nożnej halowej została drużyna z Gąlczewa. Goście sprawili wielką niespodziankę i w finale zawodów pokonali drużynę Brodnicy 1 wynikiem 1:0.

Jak poinformował Miejski Organizator Sportu Mariusz Zabłocki, do turnieju zgłosiło się dziesięć zespołów: z Brodnicy, Górzna, Osieka, Szczuki Bobrowa, Jastrzębia, Świdziebna oraz Gąlczewa. Ten ostatni zespół zgłosił się do zawodów w ostatniej chwili. Na zwycięzcę turnieju typowano drużynę Brodnicy 1, ale spotkał ich sportowy pech.

- *Moi chłopcy zostawili wie-*

HALOWA PIŁKA NOŻA

Docenili przeciwnika

le serca i sił na boisku. Niestety, tracąc bramkę pięć sekund przed końcem meczu stracili szansę na wygranie całego turnieju. Jest we mnie sportowa złość, ale doceniam klasę przeciwnika - mówi trener Mariusz Zabłocki.

Najlepszym bramkarzem turnieju został wybrany Łukasz Wieczyński z Gim. nr 1 w Brodnicy, królem strzelców został Marcin Szymański z Gim. nr 1 w Brodnicy, najlepszym zawodnikiem wybrany został Artur

Pagie (Gąlczewo), a najlepszym obrońcą Kamil Malinowski (Brodnica „1”) Gim. nr 1 w Brodnicy.

(mr, sta)

Wyniki turnieju: 1. Gimnazjum Gąlczewo, 2. Gim nr 1 w Brodnicy, 3. Gim. nr 2 w Brodnicy, 4. Gim. Górzno, 5. Gim. Osiek, 6. Gim. Jastrzębia, 7. Gim. Świdziebna, 8. Gim. Szczuka, 9. Gim. nr 1 w Brodnicy Orzeł, 10. Gim. Bobrowo.

SZACHY. Królewska dyscyplina w Pałacu Anny Wazówny

Tu też mamy najlepszych

W Pałacu Anny Wazówny w Brodnicy rozegrano (9 lutego) II Turniej szachowy o Puchar Burmistrza Brodnicy. Turniej otworzył osobiście burmistrz Jarosław Radacz.

W zawodach wystartowało 73 zawodników z całej Polski, między innymi z Warszawy, Bydgoszczy, Ostródy, Grudziądza, Inowrocławia, Torunia, Nakła, Olsztyna, Gdańska, Świecia, Dobrcza,

Lubawy i Samplawy. Szachy w Brodnicy cieszą się coraz większą popularnością, o czym świadczy duża frekwencja. Grano 9 rund po 15 minut dla zawodnika. Wszyscy zawodnicy grali w ramach jednej grupy turniejowej z podziałem na 6 kategorii wiekowych: juniorzy do lat 8, 14, 18; juniorki do lat 18 oraz seniorzy i seniorki. Na zawodach obecny był

również Wiceprezes Kujawsko-Pomorskiego Związku Szachowego Jarosław Wiśniewski z Nakła, który za działalność szachową wręczył Brązową Honorową odznakę Polskiego Związku Szachowego Janowi Marchlewiczowi.

Tekst i zdjęcia: Maciej Rzeński

Wyniki turnieju

Kategoria senior: I miejsce: Marek Kubicki, II - Jakub Józwicki, III - Marek Olszewski.

Kategoria kobiety: I miejsce Anna Mrozińska, II Martyna Brzezińska, III - Iwona Malinowska.

Kategoria junior do lat 18:

I - Szymon Wiśniewski, II - Michał Trendowski, III - Maciej Błociński.

Kategoria juniorki do lat 18: I - Oliwia Skorupa, II - Aleksandra Wierzbowska, III - Emilia Szymańska.

Kategoria junior do lat 14:

I - Artur Marchlewicz, II - Michał Karpus, III - Mateusz Ziółkowski.

Kategoria junior do lat 8: I - Mateusz Marchlewicz, II - Wiktor Wiśniewski, III - Kacper Malinowski.

Zespół Brodnicy 1, choć uległ w finale piłkarzom z Gąlczewa zastąpił na uznanie

Fot. Maciej Rzeński

Sparta zagra w rundzie wiosennej

Zarząd Brodnickiego Klubu Sportowego „Sparta” informuje, że mecze o mistrzostwo IV ligi seniorów w rundzie wiosennej sezonu 2012/2013 zostaną rozegrane na obiekcie OSiR w Brodnicy przy ul. Królowej Jadwigi 5 w następujących terminach:

z Szubianką Szubin (zaległy z rundy jesiennej), 16 marca, godz. 13.00;
Pomorzaninem Toruń, 30 marca, godz. 15.00;
Unią Gniewkowo, 13 kwietnia, godz. 15.00;
Startem Warlubie, 27 kwietnia, godz. 16.00;
Mieniem Lipno, 4 maja, godz. 16.00;
Polonią Bydgoszcz, 18 maja, godz. 16.00;
Unią Janikowo, 30 maja, godz. 16.00;
Notecią Łabiszyn, 8 czerwca, godz. 17.00.

Ziemia Michałowska

Miejski Miesięcznik Społeczno-Kulturalny
Wydawca: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy
Red. naczelny: Paweł Stanny
Współpracują: Jerzy Wultrański, Marian Bizan, Mirosław R. Kaniecki, Piotr Grażawski
Adres redakcji: ul. Zamkowa 1, 87-300 Brodnica tel. 56 49-822-47
Adres internetowy: ziemiamichalowska@wpp.pl

Skład: Wydawnictwo Kujawy – www.kujawy.media.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadanych materiałów

BRODNICKIE HISTORIE

2 SPISEK KSIĄŻĄT

TEKST & RYS. - PIOTR GRAŻAWSKI

WYBIERZMY PROTEKTORA
NASZEJ AUTONOMII

GDY WYBIERZEMY
JEDNEGO - OBRAZI SIĘ DRUGI...
A KTÓRY SILNIEJSZY?...

DZIAŁO SIĘ TO WÓWCZAS, GDY KRÓLEM POLSKI BYŁ WŁADYSŁAW, ZWANY ŁOKIETKIEM. U BOKU JEGO KRAJU WŁAŚNIE ROZKWIITAŁO MŁODE PRĘŻNE I WOJOWNICZE PAŃSTWO ZAKONU KRZYŻACKIEGO. MIĘDZY NIMI LEŻAŁY ZIEMIE KSIĄŻĄT MAZOWSZA, KTÓRZY ZA KAŻDĄ CENĘ STARALI SIĘ ZACHOWAĆ NIEZALEŻNOŚĆ, CHOC BYLI JUŻ LENNIKAMI KRÓLA POLSKIEGO. W KOŃCU WIDZĄC, ŻE WOBEC POTĘŻNYCH SĄSIADÓW NIE ZDOŁAJĄ ZBYT DŁUGO UTRZYMAĆ OWĘJ NIEZALEŻNOŚCI, POSTANOWILI Z JEDNYM WEJŚC W UKŁADY...

WÓWCZAS WŁADCA ZIEMI PŁOCKIEJ - WACŁAW WSKAZAŁ NA KRZYŻAKÓW, Z KTÓRYMI JUŻ WCZEŚNIEJ SPISKOWAŁ I WIEDZIAŁ, ŻE NIE ŻALUJĄ ZŁOTA. GDY IDZIE O WZMACNIENIE POTĘGI ZAKONU. SIEMOWIT I TROJDEN PRZYSTALI NA TO.

PRZYMIERZE ZAWARTO NA POCZĄTKU STYCZNIA 1326 ROKU W BRODNICKIM ZAMKU. JEGO STRONY ZOBOWIĄZAŁY SIĘ WSPIERAĆ PRZECIWKO KRÓLOWI POLSKIEMU

Strony brodnickiego układu:
• Książęta Mazowsza
• Trojden
• książę nachaczewski
• Siemowit
• książę Wini i Rawy
• Wacław
• książę płocki
• Zakon Krzyżacki
• Werner von Orseln
• Wielki Mistrz

WIZERUNEK WERNERA VON ORSELN Z FRESKU KATEDRY W KWIDZYNIE

KNOWANIA WASALI WZBURZYŁY ŁOKIETKA. ZWOŁAŁ POSPOLITE RUSZENIE I W LIPCU 1327 R. KOMPLETNIE SPUSTOSZYŁ KSIĘSTWA WACŁAWA I TROJDENA. ZIEMIE WIZNENSKA, GDZIE RZĄDZIŁ SIEMOWIT ODDAŁ NA PASTWIE KSIĘCIU LITWY GEDYMINOWI, ZAŚ TEN DOKONAŁ TAM TAK POTWORNICH ZNISZCZEŃ, ŻE NA ICH WIDOK SIEMOWIT WKRÓTCE ZMARŁ ZE ZGRZYZOTY... PODOBNY LOS SPOTKAŁ WACŁAWA I TROJDENA.

BRACIE GEDYMINIE!
W ZIEMI SIEMOWITA POCZYNAJ SOBIE
DOWOLNIE, A PÓTEM POMOCZESZ MI
ODBIĆ ZIEMIĘ DOBRZYŃSKĄ

TREZY LATA PÓŹNIEJ 13.XI. 1330 R. NA ZAMKU W MALBORKU RYCERZ KRZYŻACKI ENDORF ZABIŁ SZTYLCEM WERNERA VON ORSELNA. TAK TO W KRÓTKIM CZASIE ZESZLI Z TEGO ŚWIATA WSZYSCY BRODNICKI SPISKOWCY...